

REPubLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 653/1 Prot.

Tiranë, më 317/2015

Lënda: Dërgohet Vendimi nr. 108, datë 317/2015, i Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, mbi ankesën e z. _____ me nr. 118 rregj., datë 24.12.2014.

Drejtuar: Z _____
Administrator
Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike

Adresa: Rruga "Andon Zako Cajupi", Pallati Conad, Kati i 3, Tiranë.

Z _____

Adresa: Lagja "5 Maji", Pallati 580, Ap. 11, Elbasan.

Bashkëlidhur ju dërgojmë Vendimin nr. 108, datë 317/2015, të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, mbi ankesën e z _____, me nr. 118 rregj., datë 24.12.2014.

Duke ju falenderuar për bashkëpunimin.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

V E N D I M

Nr. 108, Datë 317/2015

Mbështetur në nenin 32, pika 1, germa a) dhe nenin 33 të Ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka shqyrtuar ankesën e z. ... me Nr. 118 rregj., datë 24.12.2014, në të cilën pretendon se është diskriminuar për shkak të gjendjes ekonomike, nga ana e Operatorit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (në vijim OSHEE).

Në përfundim të shqyrtimit të kërkesës së paraqitur nga z. ... Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I :

Në ankesën e paraqitur pranë Komisionerit, z. ... sqaron se i përket komunitetit Rom/Egjiptian. Familja e tij trajtohet me ndihmë ekonomike në masën 4300 lekë në muaj dhe bashkëshortja për shkak të një sëmundje të rëndë është e paaftë për punë. Ankuesi dhe pjestarët e tjerë të familjes janë të regjistruar në Zyrën Rajonale të Punësimit Elbasan, si punëkërkues të papunë, por ende nuk janë punësuar.

Ndërmjet tij dhe OSHEE-së është lidhur kontrata me nr. 17305, për furnizimin me energji elektrike. Duke qënë se ankuesi është debitor në vlerën 406.368 lekë, ndaj OSHEE-së, më datë 04.08.2014, një grup pune i Drejtorisë Rajonale të OSHEE-së Elbasan, kanë ndërprerë energjinë në banesën e tij. Për shkak të pamundësive financiare, ai prej shumë kohësh nuk ka paguar energjinë elektrike.

Në vijim z. ... sqaron se energjia elektrike në banesën e tij mund t'i rilidhet vetëm pasi ai të ketë shlyer detyrimin prej 406.368 lekë, që ka ndaj OSHEE-së, gjë që për të është e pamundur.

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Më datë 01.12.2014, Këshilli Mbikqyrës i OSHEE-së ka miratuar një lehtësi për personat që kanë detyrime të prapambetura, duke i ofruar zbritje në masën 80 % të kamat vonesës për ata që do të paguajnë të gjithë shumën e detyrimit brenda datës 28.02.2015. Ankuesi referuar këtij vendimi sqaron se nuk është në gjendje të përfitojë nga këto lehtësira për shkak të pamundësisë ekonomike, pasi gjatë këtij afati 3-mujor ai mund të siguroj deri në 12900 lekë të ardhura, të cilat edhe nëse i kursen plotësisht, nuk mundet të paguajë të gjithë detyrimin që ka ndaj OSHEE-së.

Ankuesi sqaron se me veprimet e saj OSHEE ka trajtuar në mënyrë të diferencuar klientët debitor, duke mos krijuar lehtësi të barabarta për familjet në gjendje të vështirë ekonomike, si dhe për të përfutur nga falja e 80 % të kamat vonesës.

Në përfundim të ankesës z. [Emri i ankuesit] ka kërkuar nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit të tij nga ana e OSHEE-së, për shkak të gjendjes ekonomike, si dhe rekomandimin e OSHEE-së për marrjen e masave lidhur me zgjatjen ose heqjen e kufirit kohor të pagesës së shumës së debisë, si kusht për të përfutur zbritjen e 80 % të kamatës.

Bazuar në nenin 33/4 të ligjit nr. 10221/2010, "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", ankesa e paraqitur nga ankuesi, z. [Emri i ankuesit] është e vlefshme nga pikëpamja formale pasi nuk ekziston asnjë nga rastet përjashtuese të parashikuara në këtë nen, që do ta bënte këtë ankesë të papranueshme. Si pasojë ankesa iu nënshtrua shqyrtimit të plotë.

Në nenin 1 të ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", parashikohet objekti i këtij ligji, duke u sanksionuar se: "Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër".

Gjendja ekonomike, është shkak për të cilin ligji 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi" ofron mbrojtje dhe bazuar në nenin 32/1/c të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkelje, që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me gjendjen ekonomike.

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", mbrojtja nga diskriminimi garantohej ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Më datën 14.01.2015, me shkresën nr. 50 prot, është bërë njoftimi dhe kërkesa për informacion për Operatorin e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike në lidhje me ankesën për pretendim për diskriminim të z. Sejrani.

Bazuar në ligjin nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", neni 32, pika 2 "Të gjitha institucionet publike dhe subjektet private janë të detyruara të mbështesin komisionerin në përmbushjen e detyrave të tij, veçanërisht duke i dhënë informacionin që i nevojitet atij".

Me anë të shkresës me nr. 768/1 Prot., datë 13.02.2015, OSHEE, bën me dije se: "Më datë 26.11.2014, Këshilli Mbikqyrës i Shoqërisë "OSHEE" sh.a., ka miratuar Vendimin nr. 7 "Mbi miratimin e skemës për pagesën me këste të detyrimit të energjisë elektrike nga debitorët familjarë". Nëpërmjet këtij vendimi OSHEE sh.a., ka vendosur miratimin e kushteve lehtësuese ndaj klientëve familjarë të cilët paguajnë detyrimet e prapambetura të energjisë elektrike, përfshirë edhe familjet e kategorizuara në skemën e ndihmës ekonomike. Konkretisht në paragrafin 4 të këtij vendimi është parashikuar se: "Përjashtimisht, për familjet e kategorizuara në sistemin e ndihmës ekonomike, vlera e kështit mujor për ekzekutimin e detyrimit të prapambetur, negociohet rast pas rasti nga shoqëria por në çdo rast, nuk mund të jetë më e vogël se 1000 lekë në muaj". Gjithashtu në këtë vendim është parashikuar se nga momenti i nënshkrimit të akt marrëveshjes për pagesën me këste të detyrimeve, OSHEE nuk do të aplikojë më kamatvonesa për periudhën e parashikuar në marrëveshje për ekzekutimin e plotë të detyrimit. Përsa më sipër, Shoqëria OSHEE, ka marrë të gjitha masat për t'iu siguruar të gjithë klientëve të saj barazi në trajtim. Dëshirojmë të vëmë në vëmendjen tuaj, se referuar të dhënave të sistemit të faturimit të Shoqërisë OSHEE, rezulton se klienti i kod kontrate ELOA020035017305, më datë 06.12.2014 ka nënshkruar akt marrëveshjen për pagesën me këste 1000 lekë në muaj të detyrimeve të prapambetura. Nga ana e tij po respektohen detyrimet e përcaktuara në marrëveshje, duke paguar në afat detyrimet mujore. Pra, klienti Osman Sejrani është duke përfutur nga lehtësirat që është duke ofruar Shoqëria OSHEE për klientët e saj".

Shoqëria OSHEE, bashkëlidhur shkresës së sipërcituar, vuri në dispozicion të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi informacion lidhur me ecurinë e pagesës nga z. Sejran dhe informacionin lidhur me marrëveshjen për pagesën me këste, 1000 lekë në muaj të detyrimeve të prapambetura.

Pas vlerësimit të fakteve dhe provave të grumbulluara, Komisioneri vlerëson se:

Familja e ankuesit trajtohet me ndihmë ekonomike në masën 4300 lekë në muaj dhe bashkëshortja për shkak të një sëmundje të rëndë është e paafitë për punë. Ankuesi dhe pjestarët e tjerë të familjes janë të regjistruar në Zyrën Rajonale të Punësimit Elbasan, si punëkërkues të

Adresa: Rruga Sami Frashëri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

papunë. Duke qënë se ankuesi është debitor, ndaj OSHEE-së, më datë 04.08.2014, nga ana Shoqërisë OSHEE është bërë ndërprerja e energjisë elektrike në banesën e tij. Pasi z. a nënshkruar akt marrëveshjen me Shoqërinë OSHEE, për të shlyer detyrimin e prapambetur në shumën prej 1000 lekë në muaj. është rilidhur energjia elektrike në banesën e tij. Sipas informacionit të administruar, z. aktualisht po respekton detyrimet e përcaktuara në akt marrëveshje duke bërë pagesën në afatet e përcaktuara në të.

1. Lidhur me përfitimin nga kushtet lehtësuese të që do të zbatohen ndaj konsumatorëve familjarë të cilët trajtohen me ndihmë ekonomike.

Këshilli Mbikqyrës i OSHEE-së, duke shqyrtuar me kujdes propozimin e Shoqërisë OSHEE sh.a., lidhur me kushtet lehtësuese që do të zbatohen ndaj konsumatorëve familjarë të cilët ekzekutojnë detyrimet e prapambetura nga vitet e kaluara dhe duke marrë në konsideratë nivelin e të ardhurave mesatare të familjeve shqiptare dhe gjendjen e tyre sociale, ka marrë Vendimin nr. 7, datë 26.11.2014, në përmbajtje të të cilit parashikohet se:

"3. Shoqëria do të marrë masa që të përcaktojë si kusht në marrëveshje detyrimin e konsumatorëve familjarë, që brenda afateve kontraktore të shlyejnë faturën korrente të energjisë dhe një vlerë përkatëse që i korrespondon një pjese të detyrimit të prapambetur. Vlera e këtij këstit mujor për ekzekutimin e detyrimit të prapambetur, negociohet rast pas rasti nga shoqëria, por në çdo rast, nuk mund të jetë më e vogël se 2500 lekë në muaj.

4. Përjashtimisht, për familjet e kategorizuara në sistemin e ndihmës ekonomike, vlera e këstit mujor për ekzekutimin e detyrimit të prapambetur, negociohet rast pas rasti nga shoqëria por në çdo rast, nuk mund të jetë më e vogël se 1000 lekë në muaj

5. Për konsumatorët familjarë, që kanë detyrime të prapambetura të energjisë elektrike, të cilët bien dakort të shlyejnë menjëherë të gjithë detyrimin e prapambetur (principal+kamat vonesë), Shoqëria OSHEE sh.a. do të aplikojë një zbritje të vlerës së detyrimit të kamatë vonesave në nivelin 80 %. Ky kriter do të aplikohet edhe në rastet kur detyrimi i prapambetur përfaqësohet vetëm nga kamatvonesa. Kjo mundësi pagese do të jetë e vlefshme deri në datën 1 Mars 2015".

Në një dalje publike në media, si dhe në njoftimin për shtyp të publikuar në faqen e ëeb-it të Shoqërisë OSHEE, të datës 27.02.2015, Ministri i Energjisë dhe Administratori i OSHEE kanë bërë apel qytetarëve të shlyejnë raturat debitore dhe të përfitojnë nga vendimi për zgjatjen e afatit të lidhjes së aktmarrëveshjes me kompaninë OSHEE, deri me 31 mars.

Në këto kushte konsumatorët familjarë dhe familjet me ndihmë ekonomike, përfitojnë nga lehtësirat e krijuara në vendimin e Këshillit Mbikqyrës të OSHEE-së, pasi këtyre familjeve i krijohet mundësia të kryejnë detyrimet e prapambetura duke negociuar me shoqërinë OSHEE, dhe vendosur një afat të shlyerjes së debisë, si dhe një vlerë sipas mundësisë ekonomike të familjeve, si dhe atyre që trajtohen me ndihmë ekonomike.

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Pra, z. _____ bazuar në statusin e përfituesit të ndihmës ekonomike, i janë krijuar lehtësira për ekzekutimin e detyrimit të prapambetur, si dhe referuar informacionit të administruar ai ka negociuar me Shoqërinë OSHEE sh.a., ka lidhur aktmarrëveshje dhe aktualisht ka përfituar nga lehtësirat e krijuara.

Mbështetur në informacionin e sipërcituar vërehet se nga ana e Shoqërisë OSHEE sh.a., janë marrë masa që familjet që trajtohen me ndihmë ekonomike t'i krijohet lehtësi për shlyerjen e debisë sipas mundësive ekonomike të tyre, si dhe afati për nënshkrimin e aktmarrëveshjeve ndërmjet konsumatorëve familjarë dhe shoqërisë është shtyrë deri në fund të muajit Mars 2015. Në këtë rast konstatohet se familja e _____ është trajtuar ndryshe në kushte të ndryshme dhe vlerësohet se nuk kemi të bëjmë me një trajtim të pabarabartë dhe diskriminues.

2. Lidhur me përfitimin nga falja e 80 % e kamat vonesës

Në ankesën e paraqitur, z. _____ ka pretenduar se për shkak të pamundësisë ekonomike dhe pagesës së menjëhershme të debisë, e ka të pamundur të përfitojë nga falja e 80 % e kamat vonesës.

Referuar Vendimit nr. 7, datë 26.11.2014, të Këshillit Mbikqyrës të OSHEE-së, Komisioneri vëren se të gjithë konsumatorët familjarë dhe që bëjnë pjesë në kategorinë e famijeve që trajtohen me ndihmë ekonomike e kanë të pamundur të përfitojnë nga falja e 80 % e kamat vonesës.

Në këto kushte dhe referuar vendimit të sipërcituar të Këshillit Mbikqyrës të OSHEE-së, vihet re se konsumatorët familjarë të cilët kanë mundësi ekonomike për të shlyer të gjithë detyrimin e debisë që i detyrohen OSHEE-së dhe ata që trajtohen me ndihmë ekonomike dhe nuk e kanë këtë mundësi për shkak të të ardhurave të pakta që përfitojnë nga trajtimi me ndihmë ekonomike, janë trajtuar njëloj nga ky vendimi i marrë nga Këshilli Mbikqyrës i OSHEE-së.

Ligji "Për mbrojtjen nga diskriminimi", në nenin 3, pika 3, parashikon se: "*Diskriminimi i tërthortë*" është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një dispozitë, kriter apo praktikë, e paanshme në dukje, do ta vinte një person ose grup personash në kushte jo të favorshme, në lidhje me shkaqet e parashtruara në nenin 1 të këtij ligji, në raport me një tjetër person ose grup personash, si dhe kur ajo masë, kriter a praktikë, nuk justifikohet objektivisht nga një synim i ligjshëm, ose kur mjetet e arritjes së këtij synimi, ose nuk janë të përshtatshme, ose nuk janë të domosdoshme dhe në përpjesëtim të drejtë me gjendjen që e ka shkaktuar atë".

Adresa: Rruga Sami Frashëri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Në nenin 7, pika 1, të ligjit nr. 10 221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, parashtrohet: *“Çdo veprim ose mosveprim i autoriteteve publike ose i personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash, përbën diskriminim.”*

Në çështjen Thlimmenos kundër Greqisë¹, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, ka mbajtur qëndrimin se: *“.....e drejta për të mos u diskriminuar në gëzimin e të drejtave të garantuara nga Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut është shkelur gjithashtu kur shteti pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm dështon për të trajtuar personat ndryshe kur situatat e të cilëve janë dukshëm të ndryshme”².*

Në përfundim, nisur nga shqyrtimi i fakteve, Komisioneri gjykon se, vendimi i marrë nga ana e Këshillit Mbikqyrës të OSHEE-së, i paanshëm në dukje, ka sjellë vendosjen në kushte të disfavorshme të z. *Shqipëri Sh.p.a.* si përfitues i ndihmës ekonomike, në raport me konsumatorët familjarë të cilët kanë mundësi ekonomike për të shlyer të gjithë detyrimin e debisë që i detyrohen OSHEE-së dhe për të përfitur nga falja e 80 % të kamat vonesës. Në këto kushte, z. *Shqipëri Sh.p.a.* dhe kategoria e familjeve që trajtohen me ndihmë ekonomike, janë ekspozuar ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë duke u vënë në pozita diskriminuese për shkak të gjendjes ekonomike të tyre.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 32, pika 1, germat a) dhe c), nenin 33, pika 10 të Ligjit nr. 10221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e diskriminimit për shkak të gjendjes ekonomike, nga ana e Shoqërisë OSHEE sh.a, të *Shqipëri Sh.p.a.* dhe familjeve që përfitojnë mbështetje financiare nga buxheti i shtetit, për të përfitur nga falja e 80 % e kamat vonesës.
2. Detyrimin e Shoqërisë OSHEE sh.a., për të ndaluar në mënyrë të menjëhershme sjelljet dhe veprimet diskriminuese ndaj konsumatorëve familjarë të cilët trajtohen me ndihmë ekonomike.

¹ Thlimmenos kundër Greqisë, Kërkesa nr. 34369/97, vendimi me datë 06.04.2000

² Konventa Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me Ligjin nr.8137, datë 31.07.1996, hyrë në fuqi në datë 02.08.1996) dhe jurisprudenca e GJEDNJ janë të detyrueshme për tu zbatuar bazuar në nenin 116 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë

3. Detyrimin e Shoqërisë OSHEE sh.a., të parashikojë në mënyrë të menjëhershme kushtet lehtësuese për të përfituar nga falja e 80 % e kamat vonesës, për konsumatorët familjarët që trajtohen me ndihmë ekonomike.
4. Detyrimin e Shoqërisë OSHEE sh.a., të informojë brenda 30 (tridhjetë) ditëve Komisionerin lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi, bazuar në nenin 33, pika 11 e Ligjit “Për mbrojtjen nga diskriminimi”.
5. Në referim të nenit 33, pika 11 e ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë sipas parashikime të bëra në pikën 13 të po këtij neni.
6. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Irma BARAKU

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al